

100 ROKOV UNIVERZITNEJ KNIŽNICE V BRATISLAVE

Tlačová správa • 10. 10. 2019 • Univerzitná knižnica v Bratislave

Univerzitná knižnica v Bratislave vznikla 10. októbra 1919, presne pred 100 rokmi. Od svojho vzniku je intelektuálnou značkou a symbolom slovenskej vzdelanosti a kultúry. Hlavnou devízou Univerzity sú tradície, na ktorých stoja základy jej rozsiahlych fondov, odborných činností ale aj odbornej a kultúrnej spolupráce a jedinečnej reprezentácie Slovenska doma aj v zahraničí na poli kultúrnej diplomacie. Na svoje tradície UKB nadviazala modernými trendami a úspešnou realizáciou projektov s podporou informačných technológií. Počas ročného obdobia svojho jubilea bude Univerzitná knižnica v Bratislave pre odbornú aj širokú verejnosť ponúkať atraktívne podujatia, výstavy a kampane. Pre používateľov knižnice je pri príležitosti 100. výročia UKB vyhlásená knižničná amnestia do 30. 10. 2019 na poplatky za nedodržanie výpožičnej lehoty dokumentov. Od 10. 10. 2019 je na Barokovom nádvorí na Ventúrskej 11 sprístupnená výstava *Budovy Univerzitetnej knižnice v Bratislave v premenách času*, ktorá bude sprístupnená do 30. 11. 2019.

Univerzitná knižnica v Bratislave (UKB) je nataršou a najväčšou vedeckou knižnicou na Slovensku a má storočnú tradíciu v podpore vzdelávania, vedy a kultúry v našej krajine. Od svojho založenia v roku 1919 zásadným spôsobom ovplyvnila niekoľko generácií významných vedcov, pedagógov, spisovateľov, právnikov, umelcov, novinárov a množstva osobností spoločenského a kultúrneho života Slovenska. Od svojho vzniku až do roku 1954 plnila role národnej knižnice na Slovensku a do súčasnosti je depozitnou knižnicou. Po komplexnej modernizácii a revitalizácii budov UKB pred 15 rokmi knižnica, okrem primárneho poslania vedeckej knižnice, plní aj rolu Multifunkčného kultúrneho centra a aktívne prispieva ku kultúrnej ponuke a významne prispieva k rozvoju cestovného ruchu v centre hlavného mesta Bratislavy.

Univerzitná knižnica v Bratislave je počas celej svojej 100-ročnej histórie významným pilierom slovenskej kultúrnej diplomacie a participuje pri príprave oficiálneho programu všetkých významných štátnych návštev na Slovensku. V októbri 2015 si vzácnu Bašagičovu zbierku islamských rukopisov z historických fondov UKB prišiel do Univerzitetnej knižnice v Bratislave osobne pozrieť aj Pan Ki-Mun, vtedajší generálny

tajomník Organizácie spojených národov. Univerzitná knižnica v Bratislave počas svojej histórie pozitívne zviditeľňuje Slovensko v oblasti kultúrnej diplomacie a aktívne tak pomáha pri reprezentácii našej krajiny vo svete.

Univerzitná knižnica v Bratislave sídli v 3 historických objektoch – národných kultúrnych pamiatkach, ktoré úzko súvisia s našimi národnými dejinami. Historicky prvým sídlom knižnice bola historická budova na Klariskej ulici, v bývalom kláštore Klarisiek, kde v súčasnosti sídlia odborné pracoviská knižnice, medzi nimi aj Kabinet rukopisov, starých a vzácných tlačí a Centrálny dátový archív – úložisko digitálnych objektov, výstupov z celoslovenského projektu digitalizácie slovenského kultúrneho dedičstva.

Riaditeľstvo knižnice a pracoviská odborného spracovania dokumentov sídlia v budove na Michalskej ulici v budove Uhorskej kráľovskej komory, ktorá bola postavená v 18. storočí na príkaz Márie Terézie, podľa projektu hlavného architekta komory Giovanni Battistu Martinelliho. Uhorská kráľovská komora bola zriadená pre spravovanie všetkých kráľovských majetkov, pre uchovávanie erárnych príjmov a zároveň ako finančná kontrola. Od roku 1802 do roku 1848 v tejto budove sídlil Uhorský snem. Na zasadnutí roku 1848 zrušili poddanstvo. V priestoroch dnešného riaditeľstva Univerzitetnej knižnice v Bratislave zasadala Dolná snemovňa, kde rečnili významné osobnosti politického života v 19. storočí, medzi nimi aj slovenský národovec Ľudovít Štúr.

Pre poskytovanie služieb používateľom Univerzitetnej knižnice v Bratislave slúži Palác Leopolda de Pauliho na Ventúrskej 5, ktorý je frekventovaným miestom návštev študentov, pedagógov, vedcov aj širokej verejnosti.

Výstava ***Budovy Univerzitetnej knižnice v Bratislave v premenách času*** na Barokovom nádvorí na Ventúrskej 11 bola slávnostne otvorená 9. 10. 2019 otváracími príhovormi Silvie Stasselovej, generálnej riaditeľky Univerzitetnej knižnice v Bratislave a Petra Marákyho, predsedu Spoločnosti priateľov Univerzitetnej knižnice v Bratislave. Výstava predstavuje premenu komplexu budov najstaršej vedeckej knižnice na Slovensku a bude prístupná verejnosti do 30. 11. 2019. Fotogaléria z otvorenia výstavy dňa 9. 10. 2019 <https://cloud.ulib.sk/index.php/s/IBpuQvcArpCkFyi> (foto: Mgr. Ľudovít Zupko)

Cieľom výstavy je vizuálne dokumentovať premeny historických budov Univerzitetnej knižnice v Bratislave v priebehu rokov, ktoré zásadne ovplyvnili jej fungovanie. Jednotlivé panely znázorňujú časovú os približujúcu pôvodnú funkciu historických budov (Klariseum, Palác Leopolda de Pauliho a palác Kráľovskej uhorskej komory). Zdôrazňujú všetky dôležité medzníky, ktoré formovali priestory Univerzitetnej knižnice v Bratislave do dnešnej podoby modernej multifunkčnej kultúrnej a otvorenej inštitúcie celoslovenského významu. Zachovaný vizuálny materiál zachytáva dobové pohľady na jednotlivé budovy knižnice od 19. storočia až do súčasnosti a ponúka interiérové zábery odborných a používateľských priestorov, ktoré v mnohých z návštevníkov výstavy vyvolajú nostalgické spomienky na časy strávené v „Univerzitke“.

Väčší priestor v rámci výstavy je venovaný poslednému významnému zásahu do jej objektov, a to realizáciou projektu „Multifunkčné kultúrne a knižničné centrum (MFKC) – Obnova a revitalizácia historických budov Univerzitetnej knižnice v Bratislave“, ktorý sa realizoval v rokoch 2001 – 2005. Historické budovy si v tom čase už vyžadovali zásadnú

obnovu a revitalizáciu. Vtedajší generálny riaditeľ knižnice Tibor Trgiňa predstavil zámery rekonštrukcie a revitalizácie budov slovami: „Urobiť tak s úctou ku kultúrnemu dedičstvu a s perspektívou fungovania modernej knižničnej a kultúrnej ustanovizne. Vytvoriť vyhovujúce skladové podmienky pre knižné fondy a sprístupniť palácové a ďalšie priestory návštevníkom. Budovy nielen obnoviť, ale aj revitalizovať a modernizovať, viac ich otvoriť verejnosti, dosiahnuť ich vyššiu flexibilitu. Vytvoriť v nich nielen modernú knižnicu, ale aj kultúrno-spoločenské centrum.“ Všetky stanovené ciele projektu rekonštrukcie a revitalizácie budov Univerzitetnej knižnice boli splnené a Univerzitná knižnica v Bratislave v súčasnosti patrí medzi najkrajšie knižnice na Slovensku, ktorá sa stala inšpiráciou pre ďalšie projekty modernizácie budov knižníc a teší sa veľkému záujmu aj zo zahraničia.

Pri príležitosti 100. výročia založenia Univerzitetnej knižnice v Bratislave je v Digitálnej knižnici UKB sprístupnená tematická zbierka publikácií, ktoré sa týkajú histórie a činnosti Univerzitetnej knižnice v Bratislave z produkcie UKB a vybraných článkov z periodickej tlače. Tematická zbierka „Univerzitná knižnica v Bratislave je dostupná zo stránky: <https://www.ulib.sk/sk/digitalizacia-ukb/digitalna-kniznica-ukb/tematicke-zbierky-digitalnej-kniznice/>

Pre používateľov Univerzitetnej knižnice v Bratislave je pri príležitosti 100. výročia UKB vyhlásená knižničná amnestia do 30. 10. 2019 na poplatky za nedodržanie výpožičnej lehoty dokumentov. Používatelia majú možnosť predĺžiť si výpožičnú dobu požičaných kníh, alebo vrátiť knihy do fondu UKB, bez zaplatenia poplatku (ostatné poplatky v zmysle cenníka UKB zostávajú platné).

Počas nasledujúceho ročného obdobia od 10. októbra, dátumu svojho vzniku, bude Univerzitná knižnica v Bratislave pre odbornú aj širokú verejnosť ponúkať atraktívne podujatia, výstavy a kampane, pri príležitosti 100. výročia svojho založenia. Používateľom aj priaznivcom Univerzitetnej knižnice v Bratislave odporúčame sledovať webovú stránku UKB www.ulib.sk aj Facebook UKB <https://sk-sk.facebook.com/ulibsk/>

Kontakt / Univerzitná knižnica v Bratislave:

Ing. Silvia Stasselová
generálna riaditeľka
Univerzitná knižnica v Bratislave
0905 657 138
silvia.stasselova@ulib.sk